

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/225/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8611200588
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8611200588.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným v 1. rade X. S., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXX/XX, XXX XX W., v 2. rade X. S., bytom K. XXX/XX, XXX XX W., v 3. rade X. S., nar. X.X.XXXX, bytom K. XXX/XX, XXX XX W., o zaplatenie 8.843,35 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 7C/66/2011-133 zo dňa 03.06.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej v 2.rade náhradu trov odvolacieho konania vo výške 261,75 Eur na účet jej právneho zástupcu JUDr. Mareka Bujdoša, advokáta v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalobca je povinný nahradiť trovy odvolacieho konania vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaných vo výške 314,09 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd ďalej len prvostupňový súd rozsudkom č. k 7C/66/2011- 133 zo dňa 03. 06. 2013 rozhodol tak, že: „I. Žalobu zamietá.

II. Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej v 2. rade náhradu trov konania vo výške 2 503,48 eura (pozostávajúce z trov právneho zastúpenia) na účet právneho zástupcu JUDr. Mareka Bujdoša, advokáta, vedený vo B., a.s., č. ú. XXXXXXXX/XXXX do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalovaným v 1. a 3. rade náhradu trov konania nepriznáva.

IV. Žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vo výške 627,22 Eur (pozostávajúce z trov právneho zastúpenia) na účet právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, advokáta, vedený vo B., a.s. V., č. ú. XXXXX-XXX/XXXX, VS XXXXXXX do troch dní od právoplatnosti rozsudku“.

Prvostupňový súd vychádzal zo skutkových zistení, podľa ktorých žalobca so žalovanými uzatvoril zmluvu o stavebnom sporení č. 2270983 a zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere 07.07.2004 v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným v 1. a 2. rade mimoriadny medziúver vo výške 277,57 Eur. Žalovaní v 1. a 2. rade sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky

mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami a zaviazali sa vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné vklady. Po pridelení cieľovej sumy sa zaviazali žalovaní v 1. a 2. rade splácať stavebný úver, vrátenie úrokov. Žalovaný v 3.rade prevzal ručením na seba povinnosť uspokojiť pohľadávku, ak ju neuspokojia žalovaní v 1. a 2. rade. Ďalej vychádzal zo zistení, že žalovaní v 1. a 2. rade si neplnili zmluvné povinnosti a žalobca v súlade článkom VI. a VII. odstúpil od zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere a vyzval žalovaných v 1. a 2. rade na okamžité vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov pred dohodnutou dobou splatnosti v lehote 7 dní. Žalovanému v 3.rade bolo odstúpenie od zmluvy zaslané na vedomie listom zo dňa 27.02.2008. Žalovaný v 1.rade odstúpenie od zmluvy neprevzal. Žalovaná v 2.rade prevzala listovú zásielku dňa 07. 03. 2008 a žalovaný v 3.rade dňa 03.03.2008.

Ďalej vychádzal zo skutkových zistení, že dňa 01. 08. 2008 žalovaný v 3.rade uzavrel dohodu o úhrade pohľadávky v splátkach, podľa ktorej sa zaviazal na zaplatenie dlhu za dohodnutých podmienok a uhrádzať ho v pravidelných mesačných splátkach a v dohode je uvedené, že dlžník uznáva čo do dôvodu a výšky svoj záväzok voči veriteľovi vo výške 8.366,50 Eur. Žalovaný v 3.rade zaplatil žalobcovi sumu 100.000,- Sk.

Na takto zistený skutkový stav prijal právny záver, že uplatnená pohľadávka je premlčaná (námietka premlčania bola vznesená žalovanou v 2.rade a vedľajším účastníkom). Pri posudzovaní predmetnej námietky premlčania vychádzal prvostupňový súd z toho, že žalobca účinne odstúpil od úverovej zmluvy vo vzťahu k žalovanému v 1.rade dňa 28. 03. 2008, vo vzťahu k žalovanej v 2.rade dňa 07. 03. 2008 a u žalovaného v 3.rade 03.03.2008. Odstúpením od zmluvy bola zmluva od počiatku zrušená a každý z účastníkov bol povinný vrátiť druhému všetko čo podľa nej dostal. Odstúpením od zmluvy nastúpil medzi účastníkmi právny režim bezdôvodného obohatenia. Námietku premlčania posudzoval podľa Občianskeho zákonníka podľa všeobecného právneho predpisu upravujúceho spotrebiteľské právo.

Uznanie záväzku vzhľadom na kogentné ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka posudzoval ako dohodu o úhrade pohľadávky v splátkach podľa Občianskeho zákonníka. Zohľadnil zvýšenú ochranu spotrebiteľov. Poukázal na okolnosť, že v dohode o úhrade pohľadávky v splátkach nie je uvedený dôvod dlhu a označenie a formulácia uvedenej listiny nasvedčuje tomu, že v záujme dlžníka bol dohodnutý splátkový kalendár. Keďže uvedená dohoda o úhrade pohľadávky v splátkach nespĺňala podľa názoru prvostupňového súdu zákonom vyžadované náležitosti konštatoval, že nie je možné s ňou spájať právne účinky uznania dlhu. Prvostupňový súd ďalej považoval konanie žalobcu, ktorý predložil spotrebiteľovi na podpis listinu označenú ako dohoda o úhrade pohľadávky v splátkach, ktorou chcel spájať účinky uznania dlhu za rozporné s dobrými mravmi a majúce znaky nekalej obchodnej praktiky, čím žalobca sledoval len vlastné záujmy bez odbornej starostlivosti vo vzťahu k spotrebiteľovi.

Poukázal na ustanovenia § 48 ods. 1, 2, § 457, § 451 ods. 1, ods. 2, § 100 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 101, § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 879 ods. 3 ods. 4 Občianskeho zákonníka, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 23 a ods. 1 zákona číslo 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal žalovanej v 2.rade náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 503,48 Eur. Priznal náhradu trov právneho zastúpenia aj vedľajšiemu účastníkovi vo vzťahu k žalovaným v 1. a 3. rade, ktoré považoval súd za nepochybne účelne vynaložené vzhľadom na to, že právo na právnu pomoc pred súdmi je ústavným právom každého subjektu práva. Navyše účasť vedľajšieho účastníka, ktorého predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov v konaní pred súdmi je žiaduca. Poukázal na to, že v spotrebiteľských veciach nie je odborne bežný spotrebiteľ vybavený tak, aby náležite obhajoval svoje záujmy v konaní a bol rovnocennou protistranou právnickej osobe. Vedľajší účastník bol v konaní aktívny a súd rozhodol na základe ním vznesenej námietky premlčania uplatnenej pohľadávky. Trovy, ktoré priznal prvostupňový súd úspešnému vedľajšiemu účastníkovi pozostávali z trov právneho zastúpenia vo výške 627,22 Eur.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V prípade, ak odvolací súd potvrdí rozsudok žiadal, aby odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je prípustné dovolanie, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V odvolaní uviedol, že považuje za potrebné uviesť, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa jeho názoru súd neodôvodnil prečo postupoval podľa Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka právneho predpisu, pod ktorý sa úverová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi zákonne subsumuje.

V odvolaní ďalej uviedol, že súd mal za preukázané, že zmluva je zrušená. Podľa súdu začala 16. 06. 2011 plynúť dvojročná premlčacia lehota. Námietku premlčania uplatnenej pohľadávky posúdil podľa všeobecného právneho predpisu a to podľa Občianskeho zákonníka.

Prvostupňový súd neakceptoval uznanie dlhu žalovaným v 3.rade. Postup súdu považuje za nezákonný a účelový motívom ktorého je snaha za každých okolností priznať trovy právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka. Úverový vzťah bez ohľadu na povahu jeho účastníkovi je tzv. absolútnym obchodom. Toto ustanovenie Obchodného zákonníka nebolo nikdy zmenené ani zrušené. V právnom štáte je vylúčené, aby sa zrazu spätne aplikoval úplne iný právny predpis s úplne odlišnými účinkami odstúpenia od zmluvy. Poukazuje na tú skutočnosť, že nie je ustálený právny názor ani neexistuje dostatočná judikatúra, čo spochybňuje právnu istotu subjektov práva.

Nárok žalobcu nie je premlčaný, pretože návrh bol podaný v zákonnej štvorročnej premlčacej lehote.

Ďalej v odvolaní uviedol žalobca, že nesúhlasí s právnym názorom súdu, ktorý neakceptoval uznanie súdu a nevyrovnal sa so splácaním žalovaných v roku 2009. Poukázal na tú skutočnosť, že vykonaním čiastkových úhrad svoj záväzok uznali. Okrem toho žalovaný v 3.rade záväzok uznal aj písomne. Nesúhlasí tak žalobca s konštatovaním súdu, že pri dohode o splátkach a uznaní dlhu išlo zo strany žalobcu o konanie v rozpore s dobrými mravmi majúce znaky nekalej obchodnej praktiky.

V odvolaní ďalej uviedol, že je nepreskúmateľný rozsudok v otázke priznania trov konania právnenému zástupcovi vedľajšieho účastníka. Neznáme je vôbec či vedľajší účastník vie o tom, že v tomto prípade ho zastupuje advokát.

K podanému k odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadrila žalovaná v 2.rade. Navrhla, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny. Žiadala priznať náhradu trov odvolacieho konania.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril vedľajší účastník, ktorý navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) a potom ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Krajského súdu v Prešove najmenej 5 dní vopred rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že rozsudok prvostupňového súdu je vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že prvostupňový súd správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil (§ 153 ods. 3 O.s.p.). Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku (§ 219 ods.2 O.s.p.).

V súvislosti s odvolacími námietkami odvolací súd udáva.

K námietke nesprávneho právneho posúdenia vecí.

Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je zmluvou typovou a že žalovaní nepoužili predmet plnenia na podnikanie. Rovnako by nemali existovať pochybnosti, že žalobca je podnikateľom a predmet konania sa týka jeho podnikateľskej činnosti. Odvolací súd nepopiera, že sporný vzťah je vzťahom z úveru ako absolútného obchodu. Prvostupňový súd len aplikoval osobitné ustanovenie § 54 ods. 1 O.z. vo vzťahu k premlčaniu.

Podľa § 48 Občianskeho zákonníka (ďalej len O.z.), od zmluvy môže účastník odstúpiť len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 54 ods. 1 O.z., zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Niet žiadneho dôvodu, aby na predmetnú právnu vec spotrebiteľskej povahy nemala dopadať právna ochrana vyplývajúca z ust. § 54 OZ. Predmetná vec sa týka práva Európskej únie (Smernica Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách; ďalej „Smernica“). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je pomerne náročné na dodávateľov a významne chráni spotrebiteľov. Treba však povedať, že ak sa neberie do úvahy výber programu a podpis, tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Preto sa dá plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ustanovení § 54 OZ. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii je zjavná a viaceré rozhodnutia súdneho dvora na to poukazujú (napr. rozsudok C-168/05 Mostaza Claro, bod 25, 26, 27).

Odvolací súd nemá pochybnosti o súlade ustanovenia § 54 ods. 1 O.z. s právom Európskej únie, ktoré umožňuje členským štátom prijať na ochranu spotrebiteľov aj prísnejšie ustanovenia, než aké odporúča smernica Rady 93/13 /EHS (čl. 8 smernice). už uviedol, postavenie spotrebiteľa nie je prípustné zhoršiť oproti právnej úprave v Občianskom zákonníku a vrátane zabezpečenia úveru, ktorý odvolací súd nespochybňuje, že je absolútnym obchodom. V rámci kolízie dvoch noriem na ten istý inštitút sa však použije občianskoprávna úprava. Iná vec by bola, ak by išlo o úver medzi dvomi nepodnikateľmi (C2C), alebo dvoma podnikateľmi (B2B), resp. ak by nešlo o spotrebiteľskú zmluvu. Treba pripomenúť, že ide o formulárovú zmluvu, ktorej predformulované zmluvné podmienky spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť. Uprednostnenie obchodného práva pred ustanoveniami kódexu o občianskych právach má pre spotrebiteľov diametrálne odlišné negatívne následky. Podľa obchodného práva pri uznaní dlhu nie je rozhodujúce, či spotrebiteľ vedel o tom, že dlh je premlčaný (§ 323 ObchZ; (1) Ak niekto písomne uzná svoj určitý záväzok, predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento záväzok trvá v čase uznania. Tieto účinky nastávajú aj v prípade, keď pohľadávka veriteľa bola v čase uznania už premlčaná. (2) Za uznanie nepremľčaného záväzku sa považujú aj právne úkony uvedené v § 407 ods. 2 a 3. (3) Uznanie záväzku má účinky aj voči ručiteľovi.

Odvolací súd považuje spotrebiteľské zmluvy vzhľadom na vzťah medzi podnikateľom a nepodnikateľom (B2C, biznismen to consumer) a so zreteľom na nepodnikateľský účel zmluvy za typické občianskoprávne vzťahy. Žalobca v odvolaní poukazuje na ustanovenie § 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka, z ktorého odvodzuje použitie ustanovení o premlčaní nie podľa občianskeho práva ale podľa obchodného práva. Odvolací súd nijako nepopiera argumenty, že úver je absolútnym obchodom a že na úver dopadá tretia časť Obchodného zákonníka bez ohľadu na povahu účastníkov úverovej zmluvy. Predmetná vec je však o spotrebiteľskej zmluve, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou (zákon č.634/1992 Z.z. a ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Je náležité a plne v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, že v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov súkromného práva je dôvodné aplikovať právnu úpravu o občianskych právach a nie podnikateľské právo (porov. rozsudok NS SR vo veci 5MCdo 20/09, rozsudok OS Banská Bystrica vo veci 61Cb/221/2009). Odvolací súd nenašiel dôvod na odklon od svojej doterajšej judikatúry v prípade použitia právnej úpravy o občianskych právach a nie podnikateľských napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove 6Co/27/2012, 6Co/81/2012, 6Co/2/2013). Prvostupňový súd tak rozhodol v intenciách úvah a záverov rozsudku Krajského súdu v Prešove 6Co/81/2012, ktorý obstál i v ústavnej rovine (ústavná sťažnosť proti tomuto rozsudku bola odmietnutá uznesením Ústavného súdu SR uznesením I.ÚS 402/2013-10). Odvolací súd tak nemá dôvod od týchto záverov sa odchyľovať.

Odstúpením od zmluvy zanikajú práva, ktoré mal dlžník podľa zmluvy voči veriteľovi a tomu zodpovedajúce povinnosti veriteľa. Odstúpením sa menia podmienky za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť, pričom dlžník nie je povinný dlh splniť a v lehotách a podmienkach, ale na požiadanie veriteľa a v plnom rozsahu.

Správne právne prvostupňový súd posúdil vznesenú námietku premlčania podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Je zrejme, že žaloba bola podaná 04.02.2011 a v čase podania žaloby a

tým i uplatneniu nároku žalobkyne voči žalovaným na súde išlo o pohľadávku premlčanú. Z dôvodu vzniesenia námietky premlčania ide o námietku dôvodnú, a preto nebolo možné žalobe vyhovieť a priznať žalobkyni premlčané právo. Odvolací súd tiež poukazuje na ust. § 548 ods.2 OZ, podľa ktorého ručiteľ „môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník“. To platí aj vo vzťahu k námietke premlčania (porov. Jaromír Svoboda a kol. Občiansky zákonník, Komentár a súvisiace predpisy, V. vydanie, Eurounion, str.501., Ručiteľovi sa zachovávajú všetky námietky, ktoré mal dlžník voči pohľadávke v čase prevzatia ručenia. Ručiteľovi tak patria námietky smerujúce proti pohľadávke (napr. že je premlčaná).

Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam odvolateľa, ktorý nesúhlasí s vysloveným právnym názorom súdu o neakceptácii uznania dlhu zo strany žalovaného v 3. rade odvolací súd udáva.

Podľa § 558 O.z. je uznanie dlhu jednostranným právnym úkonom dlžníka, ktorý je adresovaný veriteľovi, ktorý je možné účinne potom čo dlh vznikol okrem všeobecných náležitostí i predpísaných pre právne úkony. K jeho platnosti je potrebné okrem písomnej formy vyjadrenia prísľubu zaplatiť dlh aj uvedenie dôvodu dlhu, ale i jeho výšku. Nie je síce nevyhnutné uviesť výslovne dôvod dlhu, avšak uznávací prejav musí obsahovať také údaje, z ktorých nepochybne dôvod dlhu vyplýva. Z dohody o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 1.08.2008 nevyplýva žiaden konkrétny údaj, z ktorého by vyplýval dôvod dlhu žalovaného v 3. rade.

Tento právny úkon je neplatný z dôvodu, že absentuje zákonom vyžadovaná podmienka a náležitosť tohto právneho úkonu. Dlh, ktorý je predmetom uznania nie je určený ani so žiadnym odkazom na zmluvu a nemožno tak určiť úkon, pre ktorý je predpísaná písomná forma vyvodit' z toho, že účastníkom právneho vzťahu malo byť bolo celkom zrejme aký konkrétny záväzok dlžník uznáva. Za stavu, kedy v dohode o splátkovom kalendári nie je uvedený žiaden údaj bližší, ktorý špecifikuje dlh, ktorého sa uznania týka, a uznávaný dlh nie je určený ani s odkazom na príslušnú zmluvu, je záver súdu o neurčitosti uznania správny.

Navyše správne prvostupňový súd poukázal, že z formulácie uvedenej listiny a jej označenia vyplýva to, že v záujme dlžníka je dohodnutý splátkový kalendár. Úkon je nazvaný ako dohoda o úhrade pohľadávky v splátkach a je logické a pochopiteľné, že žalovaný privítal možnosť splácať dlh v splátkach, no je nečestné zo strany predkladateľa takejto dohody, ak sa zneužije kontraktčná situácia s cieľom predĺžiť premlčanie až na 10 rokov.

Žalobe vo vzťahu k žalovanému v 3.rade tak nebolo možné vyhovieť, keďže k uznaniu dlhu zo strany žalovaného v 3.rade nedošlo platne a v súlade so zákonom.

K námietke nesprávneho hodnotenia postupu žalobcu pri predkladaní dohody o úhrade pohľadávky je potrebné dodať, že predloženie dohody s ustanovením o možnosti splácať dlh s cieľom dosiahnuť predĺženie premlčacej doby na 10 rokov bez náležitého objasnenia tohto dôsledku neinformovanému spotrebiteľovi je nezodpovedné, nečestné a je tu dôvod na odmietnutie ochrany dodávateľovi postupom podľa § 3 ods. 1 OZ.

Na porovnanie odvolací súd poukazuje na judikatúru českého ústavného súdu, konkr. bod 27 nálezu Ústavného súdu ČR I. ÚS 3512/2011, cit.: „Uplatňování principu důvěry v úkony dalších osob při veškerém sociálním styku s nimi je základním předpokladem pro fungování komplexní společnosti (Luhmann, N.: Vertrauen. Ein Mechanismus der Reduktion sozialer Komplexität. Stuttgart 1989, str. 1). Důvěru je třeba pokládat za elementární kategorii sociálního života. Jednak vyjadřuje vnitřní postoj odrážející eticky odůvodněné představy a očekávání jednotlivých členů společnosti a z druhé strany je výrazem principu právní jistoty, který představuje jednu z faset materiálně, tj. hodnotově, chápaného právního státu, jehož ústavně normativní výraz je obsažen v čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR. Naznačená konkretizace principu právního státu je oním principem, který působí na straně stěžovatele a proti principu autonomie vůle, kterého se dovolávají obecné soudy. Je pak primárně úkolem obecných soudů najít praktickou konkordanci mezi oběma protikladně působícími principy tak, aby zůstalo zachováno maximum z obou, a tak, aby výsledek byl slučitelný s obecnou představou spravedlnosti.“ [obdobně nález Ústavního soudu ze dne 15. 6. 2009, sp. zn. I. ÚS 342/09 (N 144/53 SbNU 765)].“

K námietke odvolateľa dotýkajúcej sa nepreskúmateľnosti rozsudku odvolací súd udáva.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie aj v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ .

Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 (ako aj podľa čl. 46 ods. 2) Ústavy ale nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné sudy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97). Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že námietky odvolateľa pokiaľ ide o odôvodnenie rozhodnutia sú nedôvodné. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Z odôvodnenia jeho rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

K námietke žalobcu vo vzťahu k priznaniu trov konania vedľajšiemu účastníkovi dodáva odvolací súd nasledovné dôvody.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Vedľajší účastník vstúpil do konania podľa § 93 ods. 2 O. s. p. s tým, že podľa § 93 ods. 4 O. s. p. má rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom koná iba sám za seba. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že vedľajší účastník namietal premlčanie nároku.

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo

dňa 14. 09. 2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, cit. „,Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.06.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Ide síce o problém zavinenia konania, ale niet dôvodu popierať tento sankčný aspekt aj pri viac-menej svojvoľnom podávaní návrhov na priznanie nedovoleného plnenia.

Odvolačí súd sa tak stotožňuje s argumentáciou prvostupňového súdu vo vzťahu k účelnosti vynaložených trov vedľajšieho účastníka vo vzťahu k jeho právnomu zástupcu.

S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd potvrdil rozsudok ako vecne správny, vrátane správneho výroku o trovách konania, vrátane trov vedľajšieho účastníka (§ 219 O.s.p).

V odvolacom konaní si za úspešnú stranu uplatnili trovy odvolacieho konania žalovaná v 2. rade i vedľajší účastník za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k podanému odvolaniu.

Žalovaná v 2. rade si uplatnila náhradu trov konania vychádzajúc z hodnoty predmetu sporu (8 843,35 Eur) za jeden úkon právnej služby vo výške 253,94 Eur a režijný paušál vo výške 7,81 Eur. Náhrada trov konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia je vo výške 261,75 Eur.

Vedľajší účastník si uplatnil náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby vychádzajúc rovnako z hodnoty predmetu sporu (8 843,35 Eur) á 253,93 Eur, režijný paušál vo výške 7,81 Eur a 20% DPH (52,35 Eur), spolu vo výške 314,09 Eur.

Odvolačí súd nevyslovil podľa § 238 ods.4 O.s.p. prípustnosť dovolania, pretože nepovažuje rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu poukazujúc na dôvody rozhodnutia prvostupňového a odvolacieho rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.